

DELEØKONOMI OG KOMMUNALRETLIGE UDFORDRINGER:

HVOR ER FALDGRUBERNE?

I 2012 erklærede Seoul sig for Sharing City. Som Europas første by fulgte Amsterdam trop i februar 2015 og siden har storbyer som Barcelona, Athen, Istanbul og Göteborg gjort kunsten efter som Sharing Cities. Med deleøkonomiens fremmarch er det nok kun et spørgsmål om tid, før en dansk by udnævner sig som Sharing City. Men hvad er deleøkonomi, og hvilke retlige rammer gælder?

I en tid med forventninger fra borgerne om samskabelse, miljøbevidsthed og fælles engagement er der behov for nytænkning. Her har deleøkonomien blandt andet den fordel, at den fremmer en bedre udnyttelse af allerede eksisterende ressourcer. Men kommunernes indsats skal tilrettelægges, så den sker i overensstemmelse med de retlige rammer.

KOMMUNALFULDMAGTEN

Hvis en kommune støtter eller deltager i deleøkonomi, og dette ikke er reguleret i den skrevne lovgivning, skal grænserne for kommunens deltagelse findes i de uskrevne grundsætninger om kommunalfuldmagten. Kommunalfuldmagtens grænser er upræcise og ændres med tiden, og måske deleøkonomien er en af de tendenser, der vil kunne rykke på grænserne.

MÅ KOMMUNERNE DELTAGE I DELEØKONOMI?

Begrebet deleøkonomi er i sig selv et diffust begreb, og spørgsmålet om, hvor grænsen går, afhænger af, hvordan kommunen engagerer sig. Eksempelvis kan der være forskel på den retlige vurdering afhængigt af, om en kommune vil facilitere deleservicer som delebiler og redskabsbiblioteker, eller om kommunen vil etablere sociale netværk for at fremme læring af fremmedsprog.

KRAVET OM LOVLIG KOMMUNAL INTERESSE

En kommune kan støtte et deleøkonomisk projekt, hvis kommunen med støtten varetager en eller flere lovlige kommunale interesser (almennytteskriteriet). Det vil sige, at alle borgere eller virksomheder i almindelighed skal kunne nyde gavn af kommunens støtte, eller at adgangen afgrænses af saglige kriterier.

I et deleøkonomisk perspektiv kan det f. eks. være en lovlig interesse at fremme borgernes fritidsinteresser, turisme og miljøhensyn. Disse interesser er eksempelvis anerkendt i et folketings svar fra økonomi- og indenrigsministeren om Københavns Kommunes støtte til en fond, der etablerede et "cykelbibliotek" med gratis udlån af forskellige cykeltyper.

FORBUD MOD ERHVERVSAKTIVITET

Kommuner må som udgangspunkt ikke udføre eller støtte erhvervsaktivitet. Dette var relevant i en sag fra Høje-Taastrup Kommune, hvor Statsforvaltningen fandt, at det var i strid med kommunalfuldmagten, at kommunen stillede gratis internet til rådighed, idet "internetadgang er en ydelse, der udbydes af private mod betaling." Teleloven er nu ændret, så kommuner i et vist omfang har hjemmel til at tilbyde Wi-Fi.

I de tilfælde, hvor forbuddet mod erhvervsaktivitet fraviges, er det en grundlæggende betingelse, at den kommunale støtte ikke forvrider den frie konkurrence.

SKAL STØTTEN ØREMÆRKESES?

Endelig skal kommunen være opmærksom på at øremærke støtten, hvis modtageren også varetager ikke-kommunale aktiviteter. Hvis støtten ikke kan øremærkes, f.eks. hvis kommunen stiller et redskabsskur til rådighed for byens borgere, skal kommunen betinge udlånet af, at anvendelse alene sker til almenyttige formål ■

Rikke Søgaard Berth
Advokat
rsb@horten.dk

Payam Samarghandi
Advokatfuldmægtig
pas@horten.dk